

Daňový a účetní bulletin 02/2016

Změny v zákoně o DPH od 1.1.2016

DPH – Kontrolní hlášení (§ 101c – i)

Zásadní změnou je povinnost **podávání kontrolního hlášení** jako nástroje proti daňovým podvodům. K daňovému přiznání budeme povinně elektronicky podávat další, velmi podrobnou přílohu, která bude obsahovat v případě plnění mezi podnikateli velmi adresně po jednotlivých dokladech:

- DUZP nebo datum uplatnění nároku na odpočet
- Číslo dokladu, které uvedl vystavovatel dokladu
- DIČ odběratele / dodavatele
- Základ daně a daň
- Informace, zda je nárok na odpočet krácen

Princip fungování: obří datové centrum v Pardubicích přijme zaslání data z celé ČR. Software rozřídí všechny doklady dle DIČ a unikátních čísel dokladu a začne „párovat“ DPH na výstupu s uplatňovanými nároky na odpočet. Jakmile nenajde k vámi nárokovánému odpočtu párový doklad, na základě kterého bylo DPH druhou stranou odvedeno, bude nejprve automaticky vygenerována výzva k prokázání správnosti údajů v zasláním KH. Může jít např. o formální chybu (špatně vyplněné DIČ / číslo dokladu...). V takovém případě bude určena 5 denní lhůta (kalendářní dny!!!) pro tzv. rychlou odpověď na výzvu. Pokud najdeme chybu pošleme nové KH v této lhůtě. Pokud zjistíme, že máme vše v pořádku, odešleme v této lhůtě znovu původní KH jako potvrzující. Až sem by mělo být vše zcela automatické a generované softwarem, lze tedy očekávat, že tyto výzvy mohou přicházet velmi rychle. Teprve následně, pokud se neodstraní formální chyby, dojde k prověřování přímo pracovníky FU.

TIP: Nezapomeňte si včas (před koncem roku) předplatit aktualizace svého účetního software na rok 2016. Bude obsahovat zásadní úpravy a nastavení, která bude nutné používat již pro vystavování dokladů v lednu.

Základní informace k vyplnění KH

KH nahradí současný výpis z evidence pro účely daně z přidané hodnoty ve vztahu k režimu přenesení daňové povinnosti. KH je rozděleno na sekce A = uskutečněná plnění (odvod DPH) a B = přijatá plnění (nárok na odpočet), které jsou dále členěny na kategorie:

Tuzemský revers charge - dodavatel	Přenesená daňová povinnost u dodavatele	A.1.
Pořízení zboží z EU + služeb z EU a 3. zemí	Zdanění v rámci samovyměření (revers charge)	A.2.
Investiční zlato	Odvod DPH (zvláštní režim)	A.3.
Tuzemská plnění nad 10.000 Kč podnikatelům	Odvod DPH z plnění plátcům i neplátcům	A.4.
Tuzemská plnění do 10.000 Kč podnikatelům + všechna plnění (bez ohledu na částku) nepodnikatelům	„Černá díra“ – sem lze schovat cokoli, uvádí se totiž vše v součtu jednou částkou za všechna plnění	A.5.
Tuzemský revers charge - odběratel	Nárok na odpočet u odběratele	B.1.
Přijatá tuzemská plnění nad 10.000 Kč od podnikatelů	Nárok na odpočet, dodavatel uvedl v A.4.	B.2.
Přijatá tuzemská plnění do 10.000 Kč od podnikatelů	Nárok na odpočet, dodavatel uvedl v A.5.	B.3.

Návaznost řádků KH na řádky daňového přiznání naleznete na konci bulletinu.

Problematické / nové skutečnosti, na které jsme nebyli zvyklí:

„Ev. číslo daňového dokladu“: Do kolonky „Evidenční číslo daňového dokladu“ poskytovatel i příjemce plnění (dodavatel, odběratel) uvádějí **shodné údaje**, tj. číslo daňového dokladu uvedené poskytovatelem (dodavatelem) na daňovém dokladu při jeho vydání! Z pohledu dodavatele vytvářejícího „Ev. číslo daňového dokladu“ je vhodné používat především alfanumerické

znaky, je však možné používat i speciální znaky. Z pohledu odběratele přebírajícího daňový doklad je potřeba pro účely kontrolního hlášení zachytit „Ev. číslo daňového dokladu“ co nejpřesněji tak, jak je uvedeno na daňovém dokladu. Minimálně však musí být zachovány alfanumerické znaky ve správném pořadí shodně, jak jsou uvedeny na daňovém dokladu.

Duplicitní číslo dokladu: Dle poučení nelze vůči stejnému DIČ v rámci jednoho KH mít žádnou duplicitu v evidenčním čísle. V případě uplatnění nároku na odpočet u plnění, složených z daňových dokladů k přijatým zálohám a konečného vyúčtování nelze uplatnit nárok na odpočet DPH (resp. uvést v KH) celý až prostřednictvím vyúčtovacího dokladu. Pokud byly předtím vystaveny daňové doklady nad 10.000 Kč a vyúčtovací doklad je jen na zbytek plnění, je nutné v KH uplatnit (rozepsat) dle čísel obdržených daňových dokladů a doplatku z konečné faktury.

„DIČ“: Do kolonky DIČ v části A.4. tuzemská plnění nad 10.000 Kč budeme povinně uvádět DIČ našich odběratelů z okruhu podnikatelů, a to jak plátců, tak neplátců DPH! Tato kolonka nesmí zůstat nevyplněna, jednalo by se o nepropustnou chybu podání.

Naopak v části A.2. může zůstat pole DIČ prázdné v případě přijetí služeb ze třetí země nebo zboží z EU od neplátce DPH (tyto subjekty ani žádné DIČ nemají).

Data u nároků na odpočet v B.2.: Datum povinnosti přiznat daň (DPPD) = datum DUZP uvedené na dokladu, tj. např. v srpnovém KH uvedu nároky na odpočet dodatečně nárokované (nárok na odpočet lze uplatnit až 3 roky zpětně) a ty budou mít DPPD dle DUZP původních plnění, tak, jak jsou uvedeny na daňových dokladech!!! Budeme tedy muset u přijatých dokladů evidovat další datum – skutečné DUZP z dokladu a ještě datum uplatnění nároku na odpočet. Vzhledem k tomu, že nárok na odpočet lze uplatnit až okamžikem přijetí daňového dokladu bude docházet k těmto posunům poměrně často.

Časové posuny s výsledkem 0 (všechna samovyměření): Výkladově i v poučení ke KH je uvedeno, že není nutné podávat (tak, jak bylo odsouhlaseno dosud) dodatečné DPH ani KH, ALE měli bychom v KH zapsat správné původní DUZP z dokladu (obdobně, jako v odstavci výše)

DUZP u opravných DD = datum doručení dokladu odběrateli

TIP: Předběžné informace k vyplnění kontrolního hlášení zveřejnilo GŘ [zde](#).

Praktické příklady

Příklady z praxe a jejich řešení dle informace GŘ naleznete [zde](#).

Způsob podání KH

Kontrolní hlášení lze podat pouze elektronicky ve formátu xml, a to buď prostřednictvím portálu EPO nebo jako přílohu xml pomocí datové schránky.

Lhůty pro podání KH

Právní osoby: měsíčně (bez ohledu na frekvenci podávání přiznání k DPH)

Fyzické osoby: dle frekvence pro podání přiznání k DPH

KH se podává pouze, pokud je pro něj náplň = nulové (prázdné) KH se nepodává.

Termín pro podání KH kopíruje termíny přiznání k DPH, avšak **bez tolerance 5 denního beztestného prodloužení lhůty pro podání bez sankce**, tj. do 25 dne následujícího po skončení období pro podání KH.

Kontrolní hlášení může být **řádné** nebo **opravné** (nahrazuje-li řádné kontrolní hlášení a je podáno ve lhůtě pro podání řádného kontrolního hlášení), popřípadě **následné**, které se podává v případech opravy původně uvedených údajů po uplynutí lhůty pro řádné kontrolní hlášení. **Následné kontrolní hlášení je nutné podat do 5 pracovních dnů ode dne zjištění nesprávných nebo neúplných údajů uvedených v již podaném kontrolním hlášení.**

POZOR! Na dodatečné přiznání k DPH je nutno uvést datum zjištění důvodů pro dodatečné přiznání. V souvislosti s tím však nyní vzniká povinnost podat následné KH do 5 dnů, přičemž lhůta pro podání dodatečného přiznání je mnohem delší (do konce měsíce, následujícího po dni zjištění...!!!) Věnujte prosím zvýšenou pozornost uvedení „správného“ data zjištění nových skutečností!

Reakce na výzvu (§ 101c, g)

Nebylo-li podáno KH ve stanovené lhůtě, vyzve správce daně plátce k jeho podání v náhradní lhůtě do 5 dnů od oznámení této výzvy. Pokud je však plátce na základě jemu známého faktického stavu přesvědčen, že mu nevznikla povinnost podat KH podle § 101c za dotčené období, podá, jako reakci na výzvu správce daně vyzývající k podání, tzv. „nulové kontrolní hlášení“ s vyplněním pouze údajů v záhlaví KH a identifikaci plátce, a to prostřednictvím volby (funkční položky/tlačítka) dostupné na Daňovém portále Finanční správy v aplikaci EPO u el. formuláře kontrolního hlášení: „Rychlá odpověď na výzvu“ a zvolí z roletové nabídky volbu – „Nemám povinnost podat kontrolní hlášení (KH)“. Při označení této volby je plátce zároveň vyzván k povinnému vyplnění položky „č.j. výzvy“ (resp. celé číslo jednacích správců daně z doručené výzvy, ve tvaru: 99999999/99/9999-99999-999999, vč. uvedených oddělovačů). Tímto úkonem je podáno tzv. „nulové“ kontrolní hlášení – jako reakce na výzvu správce daně.

Pokud je plátce vyzván správcem daně k podání následného kontrolního hlášení z důvodu pochybností o správnosti nebo úplnosti k původně podanému kontrolnímu hlášení (§ 101g odst. 2), má plátce povinnost jej podat do 5 dnů od oznámení této výzvy. Plátce uvede v následném kontrolním hlášení všechny údaje z původního kontrolního hlášení s promltnutím oprav nebo s doplněním požadovaných údajů. Pokud je však plátce na základě jemu známého faktického stavu přesvědčen o správnosti a úplnosti deklarovaných údajů v původním kontrolním hlášení, potvrdí tyto původní údaje (bez nutnosti jejich opětovného vypisování do el. formuláře) prostřednictvím volby (funkční položky/tlačítka): „Rychlá odpověď na výzvu“ a zvolí z roletové nabídky volbu – „Potvrzují správnost naposledy podaného kontrolního hlášení (KH)“, která je dostupná na Daňovém portále Finanční správy v aplikaci EPO v záhlaví u el. formuláře následného kontrolního hlášení, další údaje ze záhlaví el. formuláře a identifikace plátce musí být vyplněny. Plátce je při využití uvedené volby vyzván aplikací EPO k doplnění položky „č.j. výzvy“ (resp. celé číslo jednacích správců daně z doručené výzvy, ve tvaru: 99999999/99/9999-99999-999999, vč. uvedených oddělovačů).

Doručení výzvy (§ 101g/4)

Výzvy související s KH budou doručovány **pouze elektronicky**, a to prostřednictvím

- datové schránky**, nebo
- e-mailem**, nemá-li plátce datovou schránku (Povinný údaj v KH bude e-mailová adresa)

POZOR! Výzva, která se doručuje prostřednictvím e-mailu se považuje za doručenu okamžikem odeslání správcem daně! Je na zvážení, zda si případně dobrovolně nezřídit datovou schránku, ve které se za datum doručení (pokud neotevřete schránku dříve) považuje až 10. den po odeslání zprávy správcem daně...

TIP: Neotvírejte datové schránky v pátek odpoledne a o víkendu, pokud nechcete nechat právě v tomto období plynout krátkou 5 denní lhůtu pro reakci na výzvu k doplnění KH.

Tvrdé sankce při nepodání KH / nereagování na výzvu (§ 101h/1)

Pokud plátce nepodá KH ve stanovené lhůtě, vzniká mu zákonná povinnost uhradit pokutu ve výši:

- 1 000 Kč, pokud jej dodatečně podá (po stanovené lhůtě) bez vyzvání správce daně,
- 10 000 Kč, pokud jej podá v náhradní lhůtě poté, co jej správce daně vyzval,
- 30 000 Kč, pokud nepodá následné KH dle výzvy ke změně, doplnění či potvrzení údajů uvedených v podaném KH
- 50 000 Kč, pokud nepodá kontrolní hlášení ani v náhradní lhůtě.

Správce daně má zákonnou povinnost (nad rámec výše uvedeného) uložit pokutu až do 50 000 Kč tomu, kdo na základě výzvy k odstranění pochybností nezmění nebo nedoplní nesprávné nebo neúplné údaje prostřednictvím následného KH.

Správce daně má zákonnou povinnost (nad rámec výše uvedeného) uložit pokutu až do 500 000 Kč tomu, kdo závažně ztěžuje nebo maří správu daní nepodáním KH.

Očekává se, že sankce budou jednak na začátku prominuty a jednak novelou zmírněny:

Právě lhůty a sankce považují podnikatelé za nepřiměřené a nejvíce se jich obávají. Jak však uvedl serveru Podnikatel.cz Karel Havlíček, šéf AMSP, sankční režim by se měl zmírnit. „Denně jednáme s ministerstvem financí a vypadá to, že se skutečně dohodneme a sankční režim by se měl změnit. Doufám, že vše se stihne do konce roku. Příští týden máme další kolo jednání, není to nyní o tom, že by ministerstvo nechtělo, spíše se hledá nejjednodušší cesta, aby to rychle platilo,“ uvedl serveru Podnikatel.cz Havlíček. Že jsou sankce nastaveny přísně, připustil i ministr financí Andrej Babiš. Ten na svém facebookovém profilu napsal, že poslanci ANO předloží novelu zákona o DPH, která v odůvodněných případech umožní sankce prominout.

DPH – ostatní změny

Povinná elektronická podání pro všechny bez výjimky (§ 101a/3 zrušen)

Dosavadní výjimka pro fyzické osoby s obratem do 6.000.000 Kč ročně se ruší. Žádná podání v oblasti DPH (daňová přiznání, KH...) již tedy nelze podávat pouze v papírové podobě. I nadále je však umožněno podávání prostřednictvím daňového portálu EPO bez použití zaručeného elektronického podpisu a následně doručit na FU papírové, fyzicky podepsané, potvrzení tohoto podání.

Osvobozené pozemky jen nezastavěné, stavební pozemky zdaňovány (§56/1)

Zpřísnění. Od DPH je osvobozen pouze pozemek, který:

- a) netvoří funkční celek se stavbou pevně spojenou se zemí a
- b) není stavebním pozemkem.

Pozemek, který tvoří funkční celek se stavbou pevně spojenou se zemí, se rozumí pozemek, který slouží k provozu stavby pevně spojené se zemí nebo plní její funkce nebo který je využíván spolu s takovou stavbou. Touto stavbou není inženýrská síť ve vlastnictví jiné osoby než vlastníka pozemku. V praxi se jedná o pozemky pod stavbou nebo okolo stavby se stejným parcelním číslem.

Pozemky, které tvoří jeden funkční celek se stavbou jsou již od roku 2015 **zdaňovány ve stejné sazbě, v jaké je zdaňována samotná stavba**. Pokud se tedy bude jednat o pozemek související s bytem / domem pro sociální bydlení, pak se bude jednat o sazbu 15% (§ 49/3/b). Ve všech ostatních případech bude pozemek zdaněn sazbou 21% nebo osvobozen, pokud bude osvobozen prodej na něm stojící (funkční celek tvořící) nemovitosti. Důkazní břemeno o naplnění podmínek funkčního celku pak bude spočívat na plátcích, který skutečnost, že se jedná o funkční celek, tvrdí. Více o stávajícím zdanění nemovitostí naleznete v [Informaci GFŘ k uplatňování DPH u nemovitých věcí od 1.1.2015](#)

Zálohy na prodej stavebního pozemku přijaté do 31.12.2015

Nestandardní řešení: do konce roku 2015 uhrazené zálohy (v režimu osvobození od DPH) budou zdaněny v okamžiku DUZP celého plnění, pokud k němu dojde po 1.1.2016 a bude se dle této právní úpravy jednat o zdaňovaný stavební pozemek. Neplatí tedy běžný režim, který známe při změnách sazeb DPH, kdy uhrazené zálohy zůstávají v původním daňovém režimu.

Definice stavebního pozemku (§ 56/2)

Zpřísnění. Stavební pozemek již před vydáním stavebního povolení! Nová definice stavebního pozemku zní:

- Stavebním pozemkem se rozumí pozemek, na kterém
- a. má být zhotovena stavba pevně spojená se zemí a
 - 1) který je nebo byl předmětem stavebních prací, nebo správních úkonů za účelem zhotovení této stavby, nebo,
 - 2) v jehož okolí jsou prováděny nebo byly provedeny stavební práce za účelem zhotovení této stavby, nebo
 - b. může být podle stavebního povolení nebo udělení souhlasu s provedením ohlášené stavby podle stavebního zákona zhotovena stavba pevně spojená se zemí.

Pojem **správní úkon** dle výkladu GFŘ: v okamžiku, kdy na **konkrétní stavbu** (dle konkrétního projektu) bude podána žádost na územní rozhodnutí. Např. pouze uvedení pozemku v územním plánu jako pozemku k zastavění by nemělo aktivovat jeho zdanění.

Zpřísnění 5 letého testu osvobození prodeje nemovitostí po podstatné změně (§ 56/3)

Pro posouzení, zda může být prodej nemovitosti od DPH osvobozena, se počítá časový test 5 let od 1. kolaudace nebo užívání stavby. Zpřísnuje se: za první kolaudační souhlas se považuje buď skutečně ten první anebo kolaudační souhlas po poslední podstatné změně stavby (změny bez nutnosti kolaudačního souhlasu tedy osvobození neohrozí). Co se bude rozumět podstatnou změnou se dozvíme až z výkladu GFŘ, dle aktuálního výkladu to vypadá na 50% ceny původní stavby.

Dobrovolné zdanění prodeje nemovitosti po 5 letech od kolaudace – souhlas (§ 56/5)

Pokud se plátce rozhodne nevyužít možnosti osvobození (např. nechce dodávat pořízené technické zhodnocení prodávané stavby) a prodej bude realizovat jako zdanitelné plnění a bude prodávat jinému plátci musí nově kupující s volbou tohoto režimu souhlasit (doporučuji písemný souhlas v kupní smlouvě). Při prodeji neplátci žádný souhlas není potřebný a nadále je to pouze věcí rozhodnutí prodávajícího.

Dobrovolné zdanění prodeje nemovitosti po 5 letech od kolaudace – RPDP (§ 92d)

Zároveň, pokud je výše popsaný prodej realizován mezi plátcí DPH, podléhá povinně režimu přenesení daňové povinnosti a daň odvede zákazník. POZOR! Při prodeji zdaněném ze zákona (tj. před uplynutím časového testu) se režim přenesení daňové povinnosti nepoužije! Lze tedy prodávat a nakupovat nemovitosti jak s DPH, tak v režimu RPDP, tak osvobozené.

S přáním pěkného dne

Příloha:

Návaznost řádků KH na řádky daňového přiznání:

C. ODDÍL – daň z přidané hodnoty

I. Zdanitelná plnění			ř.	Základ daně	Daň na výstupu		
Dodání zboží nebo poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku (např. § 13, § 14, § 8)	základní	1	A.4. A.5.	A.4. A.5.			
	snížená	2					
Pořízení zboží z jiného členského státu (§16; §17 odst.6 písm e); §19 odst. 3)	základní	3	A.2.	A.2.			
	snížená	4					
Přijetí služby s místem plnění podle § 9 odst. 1 od osoby registrované k dani v jiném členském státě	základní	5	A.2.	A.2.			
	snížená	6					
Dovoz zboží (§ 23 odst. 3 – 5)	základní	7	X	X			
	snížená	8	X	X			
Pořízení nového dopravního prostředku (§ 19 odst. 4)		9	A.2.	A.2.			
Režim přenesení daňové povinnosti (§ 92a) – odběratel zboží nebo příjemce služeb	základní	10	B.1.	B.1			
	snížená	11					
Ostatní zdanitelná plnění, u kterých je povinen priznat daň plátce při jejich přijetí (§ 108)	základní	12	A.2.	A.2.			
	snížená	13					
II. Ostatní plnění a plnění s místem plnění mimo tuzemsko s nárokem na odpočet daně					Hodnota		
Dodání zboží do jiného členského státu (§ 64)			20	X			
Poskytnutí služeb s místem plnění v jiném členském státě vymezených v § 102 odst. 1 písm. d) a odst. 2			21	X			
Vývoz zboží (§ 66)			22	X			
Dodání nového dopravního prostředku osobě neregistrované k dani v jiném členském státě (19 odst. 4)			23	X			
Zasílání zboží do jiného členského státu (§ 8)			24	X			
Režim přenesení daňové povinnosti (§ 92a) – dodavatel zboží nebo poskytovatel služeb			25	A.1.			
Ostatní uskutečněná plnění s nárokem na odpočet daně (např. § 24a, § 67, § 68, § 69, § 70, § 89, § 90, § 92)			26	A.3. (část)			
III. Doplnující údaje							
Zjednodušený postup při dodání zboží formou třístranného obchodu (§ 17) prostřední osobou			Pořízení zboží		30	X	
			Dodání zboží		31	X	
Dovoz zboží osvobozený podle § 71 g			32	X			
Oprava výše daně u pohledávek za dlužníky v insolvenčním řízení (§ 44)			Věřitel		33	X	
			Dlužník		34	X	
IV. Nárok na odpočet daně							
Z přijatých zdanitelných plnění od plátců	základní	40	B.2. B.3.	B.2. B.3.	B.2. B.3.		
	snížená	41					
Při dovozu zboží, kdy je správcem daně celní úřad			42	X	X	X	
Ze zdanitelných plnění vykázaných na řádcích 3 až 13	základní	43	X	X	X		
	snížená	44	X	X	X		
Korekce odpočtů daně podle § 75 odst. 4, § 77 a § 79 až § 79c			45	X	X		
Odpočet daně celkem (40 + 41 + 42+ 43 + 44 + 45)			46				
Hodnota pořízeného majetku vymezeného v § 4 odst. 4 písm. d) a e)			47	X	X	X	
V. Krácení nároku na odpočet daně							
Plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně			50	X			
Hodnota plnění nezapočítávaných do výpočtu koeficientu (§ 76 odst. 4)			S nárokem na odpočet		Bez nároku na odpočet		
			X		X		
Část odpočtu v krácené výši			52	Koeficient (%)	X	Odpočet	X
Vypořádání odpočtu daně (§ 76 odst. 7 až 10)			53	Vypořádací koeficient (%)	X	Změna odpočtu	X
VI. Výpočet daňové povinnosti							
Úprava odpočtu daně (§ 78 až § 78d)			60		X		
Vrácení daně (§ 84)			61		X		
Daň na výstupu (součet 1 až 13 - 61 + daň podle § 108 odst. 1 písm. i) + daň podle § 108 písm. j)			62		X		
Odpočet daně (46 V plné výši + 52 Odpočet + 53 Změna odpočtu + 60)			63		X		
Vlastní daňová povinnost (62 – 63)			64		X		
Nadměrný odpočet (63 – 62)			65		X		
Rozdíl oproti poslední známé dani při podání dodatečného daňového přiznání (62 – 63)			66		X		